A. 1852. VRIJDAG den 17. September. N°. 112.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

... Teeken- en Bouwkunde te Utrecht, zal op Maandag den 20. September aanstaande, des namiddags te vijf ure, worden gerecensed in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen op de Mariaplaats, tot het onderzoek van de bevoegdheid der jongelieden, welke zich tot het genieten van het onderwijs in de Teeken- en Meetkunde wenschen voor te dragen, waartoe bij voorrang in aanmerking zullen komen diegenen, welke in een voorleden winter aldaar onderwijs genoten hebben.

Voorts dat zij, die zich tot het onderwijs der Bouwkunde verlangen aan te melden, zich op Dingsdag den 21. September daaraanvolgende, des avonds te zeven ure, aan het bovengemeld lokaal kunnen vervoegen.

Al degenen, welke zich op nieuw aanmelden, zullen den ouderdom moeten bereikt hebben van twaalf jaren, en de bewijzen moeten medebrengen, dat zij kunnen lezen en schrijven, en, in de rekenkunde, met de leer der evenredigheden bekend zijn.

De aanvang van het onderwijs in het vak der Teeken- en Meetkunde is bepaald op Vrijdag den 1. October aanstaande, en dat der Bouwkunde op Dingsdag den 5. daaraanvolgende.

Utrecht, 15. September 1852.

ITALIE.

ROME 10 September.

De ... [illegible]

— De consul van Frankrijk te Nizza, de heer *Aladenise*, heeft van den prins-president de tijding uit Parijs ontvangen, dat zijn tractement van 12,000 tot 20,000 fr. is vermeerderd. Deze vermeerdering is geen daad van welwillendheid van den president, om dat die consul met hem de gevaren te Straatsburg heeft gedeeld, maar een maatregel van voorzorg; want met de 1500 Fransche refugés uit de departementen du Var, des Bouches-du-Rhone, des Basses en Hautes-Alpes, heeft de consul meer geld noodig om te weten wat er gebeurt. Zijne uitgaven ter surveillering zijn grooter.

FLORENCE 5 September.

Het proces van *Guerrazzi* wordt dagelijks voortgezet. Gisteren werd de zitting vroeger dan gewoonlijk gesloten, daar de beschuldigde zich ongesteld gevoelde en moest weggeleid worden.

Het Parijsche dagblad *la Presse* is in Toskanen verboden.

— Te Siena (Toskanen) hebben dezer dagen vele arrestatien plaats gehad, ten gevolge van de roeverijen en moorden. In de laatste 7 maanden zijn niet minder dan 5 personen vermoord, behalve den moordaanslag op den politie-delegaat van die plaats.

DUITSCHLAND.

WEENEN 11 September.

... schoolopzieners is aangeschreven, om voortaan te verhinderen, dat de onderwijzers en onderwijzeressen meer worden gebruikt om muziek te maken op ... partijen.

— H. M. de Koningin der Nederlanden zal zich den 16 dezer van Ischl over Salzburg, naar Italie begeven.

— De evolutien van 40 batt. inf., 2 reg. kavallerie en 104 stukken geschut, zijn bij Pesth begonnen.

... 13. Sept. 5 pCt. 93; N. L. Serie B. 112¾ ... 1860.

HANNOVER 12 September.

Heden is Z. M. de koning van Griekenland alhier aangekomen.

Sedert gisteren houdt zich de hertog van Parma hier op. Hij zal naar Italie terugkeeren.

— De redacteur van de *Weser-Zeitung*, de heer *Gildemeister*, is tegen den 28 gedagvaard, om zich nopens eenige artikelen in dat blad te verantwoorden. Hij is thans secretaris van de vrijerijkstad Bremen.

BERLIJN 12 September.

De zamenstelling der 1e Kamer is eindelijk tot stand gekomen. De *Staats-Anz.* deelt er heden het Kon. besluit van mede. De 1e Kamer zal bestaan uit 120 leden, waarvan 90 zullen gekozen worden door de kiezers en 30 door de gemeente-raden, als de steden vertegenwoordigende. Het getal kiezers moet in elk distrikt 30 wezen voor elk te kiezen lid, kiezers zijn degenen, die het hoogst in de belasting zijn aangeslagen; grondbelasting heeft den voorrang; de dag der verkiezing wordt door den minister van binnenl. zaken, vastgesteld; de commissaris bij de verkiezing wordt benoemd op de plaats, waar de kiezersvergadering gehouden wordt, bepaald door den opperpresident der provincie; in de kiezersvergadering mogen geene discussien plaats vinden of besluiten genomen worden; stemmen onder protest of voorbehoud afgegeven zijn niet geldig; de verkiezing heeft plaats bij mondelinge stemming over ieder te kiezen afgevaardigde en met volstrekte meerderheid der aanwezige kiezers; bij gelijkheid van stemmen beslist het lot. Verkiesbaar is ieder Pruis, die zijn 40ste jaar heeft volbragt, in de stad waar de verkiezing plaats heeft woont en bevoegd is tot de verkiezing van de gemeenteraden.

PER TELEGRAAF.

BERLIJN 14 September.

„Tegen morgen is eene zitting der Tol-conferentie bepaald.

„Een zoo even verschenen koninklijk bevelschrift aan het Staats-ministerie bepaalt de betrekking van elk afzonderlijk ministerie tot den minister-president, ten einde hem een overzigt over de onderscheidene takken van bestuur te geven en de mogelijkheid daar te stellen, om de noodzakelijke eenheid te bewaren, en den Koning verslag te geven van belangrijke bestuurs-maatregelen. Dit besluit bepaalt:

„1) Nopens alle belangrijke bestuursmaatregelen moet de departements-chef, die zulks aangaat, zich vooraf met den minister-president verstaan.

„2) Wanneer bestuursmaatregelen de Koninklijke goedkeuring behoeven, dan moeten dezelve vooraf aan den minister-president worden medegedeeld, die ze, met de noodige aanmerkingen, aan Z. M. den Koning zal voorleggen.

„3) Wanneer een departements-chef, in zake van zijn ressort, Z. M. den Koning onmiddelijk heeft te spreken, moet hij den minister-president daarvan kennis geven, opdat deze de bijeenkomst kan bijwonen.

„De regelmatige onmiddelijke voordragten van den minister van oorlog zijn van deze bepaling uitgesloten."

... te ...

Op het tweede concert van ... was haar bijna een ongeluk overkomen. Zij begon de variatie op het *Karnevaliet* op de viool naar te dragen, toen haar den ... in vlam geraakte door een licht bij de coulissen. De schrik was algemeen. De kunstenares sloeg met den viool de vlam uit. Die gelukkig tot ... genoegen van het verbaasde publiek. Daarop ging zij bedaard met haar vioolspel voort.

— Uit Hamburg wordt gemeld, dat de koning en koningin van Zweden met gevolg zich van daar naar Lubeck begeven hebben. Hun verblijf te Hamburg werd door eene betreurende ongeregeldheid gekenmerkt, die eindelijk in een politiek conflict ontaardde. 25 à 30,000 personen waren bij de groote illuminatie op de been. De leden van de Zweedsche club *Sonnenmond* hieven onder de vensters van 's Konings appartementen nationale liederen aan. De menigte wilde Deensche te hooren, begon te fluiten en te schreeuwen, en zong eindelijk op zijne beurt het nationale lied der hertogdommen tijdens de revolutie gecomponeerd. Gelukkig mogt de politie eindelijk slagen in het ... van de ... en de ... gevreesde ernstiger ongeregeldheden, werden daardoor nog bij tijds verhoed.

ENGELAND.

LONDEN 12 September.

De *Morning Chronicle*, het half officiele dagblad, deelt het loopende gerucht mede, over een verdrag, dat tusschen onze regering en Frankrijk zou gesloten zijn, en waarvan de heer *de Persigny* tijdens zijn verblijf de grondslagen zou gelegd hebben. Het zou niets minder wezen dan een handelsverdrag in liberalen zin, zeker iets onverwachts tusschen twee regeringen, waarvan de eene steeds het beschermstelsel heeft gehandhaafd, terwijl de andere in handen is eener partij, die den vrijen handel steeds bestreed. De hoogste regten, die zouden geheven worden, zouden 15 pCt. bedragen; de brievenport zou van 80 op 35 cents verminderd worden.

Ofschoon nopens het sluiten van dit verdrag niet dan bij geruchte iets vernomen is, zou zoo'n schikking toch niets onwaarschijnlijks hebben. Frankrijk toch heeft groot belang zich te versterken tegen de toenemende magt der groote mogendheden, en niets is daartoe geschikter dan een verbond met Groot-Brittanje. Dat verbond zou zijn hechtsten steun vinden in het verbinden der gemeenschappelijke handelsbelangen. Van de andere zijde kan onze regering niet beter doen dan een liberaal handelsverdrag met Frankrijk te sluiten, om te toonen dat ze niet alleen met woorden, maar ook met der daad het beschermend-stelsel opgeeft, en gehoor verleent aan de stem des volks, die zich in de laatste verkiezingen weder zoo bepaald voor den vrijen handel heeft verklaard.

LONDEN 14 September.

Op de landgoederen van de koningin, in ... van Balmoral, zal een nieuw paleis worden gebouwd voor een millioen gulden.

— Sir *Graham* heeft al zijne pachters ... van 25 Sept. tot 27 Febr. vrijelijk te ...

in de hoop, dat zij den overigen tijd de strooperij zullen nalaten.

— Uit Amerika zijn weder tijdingen ontvangen. De Senaat [illegible] zeer streng en verontrustend besluit genomen tegen Mexico, ten opzigte van het [illegible] traktaat. Indien Mexico niet vóór 1 [illegible] de [illegible] concessionarissen alle [illegible] waarborgde, zou het [illegible] gezegde concessionarissen bescherming verleenen (anders gezegd geweld gebruiken). Ter regtvaardiging van dit gedrag, wijzen de Vereenigde Staten op de verpligting van elke regering, om het regt zijner burgers te handhaven, en op de onverschoonbare schending van bijzondere en nationale regten door Mexico.

— Gec. $98\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; Bank 228; Holl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $65\frac{1}{4}$; 4 pCt. $99\frac{3}{8}$; Peru $104\frac{3}{4}$; uitgest. $65\frac{1}{2}$; Gr. [illegible] uitgest. [illegible] Mex. $25\frac{1}{2}$; [illegible] uitgest. [illegible]

PER TELEGRAAF.

LONDEN 14 September.

„De hertog van *Wellington* is dezen namiddag te half vier ure overleden."

FRANKRIJK.

PARIJS 13 September.

„De laatste toebereidselen voor de reis van den prins-president zijn gereed. Morgen vertrekt de prins omstreeks een ure.

Behalve den minister van oorlog, die hem gedurende zijne geheele reis zal vergezellen, zullen ook de minister van politie *de Maupas* en de hoofdofficieren van het militaire huis plaats nemen in den wagen, die voor den prins bestemd is.

De ministers, te Parijs aanwezig, zullen intusschen bij het vertrek van den president aan het station tegenwoordig zijn, om hem hunne hulde te brengen. De prefect van politie, de secretaris-generaal van de prefectuur der Seine, de hoofdofficieren van het leger en de hooge ambtenaren zullen met hetzelfde doel zich naar het station begeven.

Gedurende de afwezigheid van den president zullen de te Parijs zich bevindende ministers zich dagelijks vereenigen bij den minister van justitie.

— Ons eskader in de Middellandsche Zee, dat voor Palermo lag, heeft bevel ontvangen naar Toulon terug te keeren, om, bij de komst van den prins aldaar, manoeuvres te kunnen maken. Even als te Toulouse de laatste gevechten van den keizer in 1814 voor *Lodewijk Napoleon* zullen worden voorgesteld, denkt men te Toulon de belegering van 1793 te vertoonen. Men schijnt dat plan te hebben opgegeven eensdeels om Engeland niet te kwetsten, door zijn [illegible] van 1793 niet in de gedachte terug te brengen, anderdeels omdat men het minder gepast zou kunnen heeten, den oom voor te stellen in het meest republikeinsche tijdperk zijns levens, terwijl de neef juist de demagogen heeft gekluisterd.

— Ofschoon de verkiezing van den 26 dezer nadert," verneemt men nog niets van de kandidaten. Wat zal de oppositie trouwens doen, benoemt ze weder even republikeinsche mannen als *Carnot* en *Cavaignac*, dan zullen de gekozenen weder den eed weigeren en men zal weder hetzelfde spel moeten beginnen; kiest de oppositie minder sprekende mannen, dan zal de partij van den tegenstand in 't wetg. ligchaam tot naauwelijks 7 leden zijn aangegroeid; wat zou dat baten? Daarbij komt, dat de gemoederen het moede worden. Men wil de regering liever geheel vrij laten in hare handelingen; men schept er geen behagen meer in het bestuur tegen te werken. Dat zal zoo voortduren, totdat het bijzonder belang weder aan de politiek eenige werking zal gunnen, tot men zich geheel hersteld hebbe van de verliezen en de vrees van de laatste jaren. De regering zal intusschen den politieken geest niet opwekken, van daar dat ook zij weinig zich bekommert over de afzonderlijke verkiezingen. Men is tevreden met het tegenwoordige, en laat er geheel in.

Maar daarom moeten verstandige mannen den overdreven ijver van enkelen ook afkeuren. Zoo gewaagt men thans van een prefect, die petitien heeft doen opstellen en die ter teekening gezonden aan de verschillende categorieën van ambtenaren. De directeur van de dienst ontvangt het stuk en moet de teekening zijner ondergeschikten bezorgen en regelen. Zoo heeft ook de goede prefect aan den president van het hof van zijn departement zulk een model gezonden, om de regterlijke ambtenaren te doen teekenen. Deze heeft echter het stuk teruggezonden met berigt, dat dit niet van de competentie was van het hof, terwijl de leden als bijzondere personen konden teekenen wat zij wilden.

— 3 pCt. 71,10 à 15; $4\frac{1}{2}$ pCt. 104 à 103,75; Bank 2850; 5 pCt. Belg. $102\frac{1}{2}$; Rom. $98\frac{1}{2}$; Piem 97,40; Sp. $44\frac{3}{4}$; Pass. $5\frac{7}{8}$; 3 pCt. buitenl. $49\frac{7}{8}$; uitgest. $23\frac{1}{8}$; 5 pCt. Oost. 95.

PARIJS 14 September.

De president der Republiek is gister ten een ure met de reis begonnen, waaruit de meesten het keizerrijk meenen te zullen zien geboren worden. Het vertrek kan doen zien, wat men van de reis en de terugkomst te wachten heeft. De prins werd met luide kreten van *vive l'empereur!* begroet. Gedurende de reis naar Straatsburg had een der prefecten den prins met den titel van zijne hoogheid aangesproken, en dit had de aandacht bijzonderlijk getrokken. Men mag thans verwachten, dat die betiteling in de meeste aanspraken zal voorkomen, terwijl het *leve de keizer!* zich overal zal doen hooren.

Men kan derhalve gerust wezen over den afloop van deze reis. Toch is de beurs gedrukt geweest, en men schrijft dit toe aan de reis van den prins. De fondsen zullen zich echter wel herstellen, als een paar voldoende telegraphische berigten zijn ontvangen.

— Ons eskader wordt voor de waterfeesten te Toulon verwacht, die minstens even schitterend zullen wezen, dan die van Cherburg van voor 2 jaar. Maar de vloot die de baai van Napels reeds verlaten had, heeft bevel ontvangen naar die wateren terug te keeren, naar men zegt, omdat de regering zou vreezen, dat de Turksche vloot, die de Dardanellen verlaten heeft, naar Tunis zou stevenen. Dit is echter onwaarschijnlijk, en vooral kan men niet denken, dat Turkije zich met ons weder in moeijelijkheden zal wikkelen, nu de verwikkelingen juist zijn uit den weg geruimd. 't Is eer denkelijk, dat men zal geoordeeld hebben, dat het eskader niet zoo vroegtijdig te Toulon behoeft te wezen, [illegible] aldaar zal aankomen.

— De *Moniteur* behelst heden twee besluiten van den prins-voorzitter waarbij worden goedgekeurd de twee maatschappijen alhier, bekend onder den naam van maatschappij van den ijzeren spoorweg van Parijs naar Caen en Cherbourg, en de andere, onder dien van Maatschappij van den ijzeren spoorweg van Dyon naar Besançon.

— 3 pCt. 71,10 à 05; $4\frac{1}{2}$ pCt. 103,70 à 60; Bank 2850 à 2835; 5 pCt. Belg. $102\frac{1}{2}$; Rom. 99; Piem. 97,55; Sp. $44\frac{7}{8}$; uitgest. $23\frac{1}{8}$; 5 pCt. Oost. 95; $4\frac{1}{2}$ pCt. Russ $102\frac{7}{8}$.

PER TELEGRAAF.

PARIJS, Woensdag morgen.

„Eene eerste telegraphische depêche berigt, dat de prins-president gister avond ten zes ure in de hoofdkerk te Bourges is aangekomen, onder het luide vreugdegejuich van de bevolking van Berry, die op zijn weg was te zamengevloeid."

BELGIE.

BRUSSEL 14 September.

Men zal zich een artikel herinneren, waarin het dagblad *l'Univers* zoo lachtig met de internationale traktaten omsprong, en zeide, dat Frankrijk België maar moest inpakken, om de andere natiën te beletten zulks te doen. Het *Journal de Bruxelles* vond dit idée alleenlijk *wat te Fransch*. Thans poogt *l'Univers* zijne woorden uit te leggen. „De onzijdigheid, zegt het Parijsche blad, is eene daad in tijd „van vrede aangenomen, maar eene onmagtige bescherming in tijd van oorlog."

Wij wilden wel eens weten, wat dat is: eene *onzijdigheid* slechts in *tijd van vrede* aangenomen. In tijd van vrede is ieder onzijdig, omdat de vrede voor iedereen bestaat. De onzijdigheid veronderstelt eene tegenstrijdigheid tusschen twee of meer personen. Een derde is er bij, maar houdt zich buiten alle tegenstreving. Maar als de drie personen 't eens zijn, welke van de drie is strijdig, en welke is niet onzijdig? *l'Univers* verklarende, dat het de onzijdigheid slechts in *tijd van vrede* aanneemt, heeft dus de grootste lompheid begaan, welke het schrijven kon.

De leerstelling van *l'Univers*, komt hierop neder: dat een traktaat, eene verbindtenis, een woord van eere niet verpligtend is, [illegible] om het traktaat of de verbindtenis te schenden.

Maar wij moeten billijk zijn en er bijvoegen, dat *l'Univers* dien zonderlingen [illegible] voor [illegible] en onderteekende traktaten [illegible]. [illegible] eens hoe het dit doet:

„Indien Frankrijk niet het eerste de onzijdigheid van België schendt, dan is het zeker dat eene andere natie dezelve zou schenden. Nu, dan heeft Frankrijk niet beter te doen dan de anderen te voorkomen."

Hetgeen bijna zou nederkomen op te zeggen in geval een buurman zijnen sleutel in de deur mogt hebben vergeten: „Er passeert hier veel volk; mijn „buurman zal gewis bestolen worden, om dit te „voorkomen heb ik hem eerst bestolen, het is om „het even." Met zulke leerstelling gaat men verder. Verwonderen wij ons dus niet over den weg dien *l'Univers* en zijn aanhang heeft ingeslagen.

(*Indépendance.*)

— Alhier is eene maatschappij van verzekering tegen de failliten gesticht, onder den titel van *la Garantie du Commerce*. Die maatschappij zou wezenlijken dienst aan de handeldrijvende klasse kunnen bewijzen; want al te dikwijls worden deftige handelhuizen in moeijelijke omstandigheden gebragt, uit hoofde der verliezen die zij lijden door bankbreuken. In Italië, Frankrijk, Engeland en elders moeten reeds zulke maatschappijen een goeden uitslag hebben.

— In de *Indépendance Belge* leest men: „De letterkundige eigendom wordt thans in België beheerscht door de Nederlandsche wet van 25 Jan. 1817, wier bepalingen zeer overbodig zijn, en buitendien dikwerf zijn gelaakt. De eigendom van kunstwerken wordt hier te lande alleen beschermd door het decreet van 17 Julij 1793, welks bepalingen alleen op druk- en graveerwerk slaan. Sedert lang wordt dan ook de herziening verlangd van de bepalingen betreffende het regt der schrijvers en kunstenaren op hunne [illegible] uitgedrukt in petitien van het genootschap van Belgische letter- en kunstbeoefenaren. Wij vernemen thans, dat aan die herziening bij het departement van Binnenlandsche Zaken gearbeid wordt, en dat de indiening eener daartoe strekkende voordragt in de aanstaande zitting der wetgevende kamers mag worden verwacht."

NEDERLAND.

'SGRAVENHAGE 15 September.

In de zitting der Eerste Kamer van heden hebben de commissien van rapporteurs hare verslagen uitgebragt over de ontwerpen van wet betrekkelijk de voldoening der Russische schuldvordering, en tot ondersteuning van behoeftige gemeenten; de beraadslagingen worden bepaald op Vrijdag aanstaande, des morgens ten elf ure. — Na eenige discussien worden daarop achtereenvolgens aangenomen: 1°. het wets-ontwerp houdende veranderde toepassing van het tarief op het artikel *eau de carmes*, met algemeene stemmen; 2°. dat tot aanwijzing der ontheffingen enz. ter zake van de directe belastingen, met algemeene stemmen, en 3°. dat nopens den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken, met 28 tegen 7 stemmen; tegen de heeren *v. Rolft*, *de Sitter*, *Insinger*, *Villers de Pité*, *van Rhenen*, *van Heeckeren van Wassenaar* en *Cremers*.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft den termijn van dagvaarding der Erfgenamen van Koning *Willem II*, in revisie van dezelfs arrest, in zake de vordering van jhr. *R. L. van Andringa de Kempenaer* tegen de Koninklijke Dynastie, vastgesteld op 21 Jan. 1853. Dienvolgens zijn Z. M. de Koning, prins *Hendrik* en prinses *Sophia* der Nederlanden gisteren door en van wege genoemden jonkheer gedagvaard geworden. Daarna is de Vergadering gescheiden.

AMSTERDAM 15 September.

In de diergaarde van het Zoölogisch Genootschap alhier is aangekomen het groote Wapiti Hert van Noord-Amerika, *Cervus Canadensis*. Opmerkelijk is de schoone verzameling herten, welke op dit oogenblik in het bezit van het genootschap is, niet minder dan 13 soorten bevattende, waaronder hoogst zeldzame

GRONINGEN 13 September.

Als een voorbeeld van eene zeldzame nakomelingschap kunnen wij wijzen op die van den heer *Sanders*, te Veendam, den 10. dezer overleden, in den ouderdom van 82 jaren, nalatende 9 kinderen, 2 aangehuwde kinderen, 53 kleinkinderen en 2 achter kleinkinderen. Van genoemden overledene zijn nog zeven broeders en zusters in leven, waarvan de oudste 87 jaren telt.

— Dezer dagen is de vrouw van *W. H. Breuning*, te Vledder, gemeente Vlagtwedde, bevallen van drie welgeschapene kinderen, zijnde twee zoons en eene dochter. Kraamvrouw en kinderen bevinden zich welvarende.

— Men schrijft uit Veendam: „In het zuidelijke gedeelte dezer provincie wordt thans een sterke handel gedreven in geld. Bijna niet dan Hannoversche munt is daar in omloop. De gegoede stand heeft deswege zijn voordeel, doch de geringere volksklasse lijdt hierdoor de schade. Koopman en landbouwer gaan naar het naburige Munsterland, [illegible] Hannoversche geld met eene winst van 4 à 5 pCt. Met dit Hannoversche geld betaalt de boer zijnen arbeider en zoo heeft hij dan, naar zijne meening, op eene eerlijke wijs, 5 cent op den gulden verdiend. Maar komt nu de arbeider met zijn zuur verdiend loon bij den koopman, dan moet hij 4 à 5 pCt. korting ondergaan. Kan de koopman aan hen, die b. v. met een nieuwen Hollandschen rijksdaalder in zijnen winkel komen, en voor 10 cents iets koopen, het geld, dat hij van hem moeten terug hebben, in Hannoversch of zoogenoemd muntgeld terug geven, hij zal het niet laten, en zijne wissel-winst is 10 pCt."

— Den 9. Sept. ontstond er brand op eene veenplaats, onder Nieuw-Buinen, welke, door dat alles zoo droog was en een sterke en aanhoudende oostewind heerschte, zich spoedig op de 12 aanvolgende plaatsen verspreidde, waardoor c. 300 dagwerk [illegible] der vlammen is geworden.

— Als eene merkwaardige oudheid kan dienen, dat de arbeiders *J. Smit* en *J. Robers*, den [illegible] achterkant is eene strook ijzer, bij wijze van [illegible] voor den regen, geklonken, terwijl andere [illegible] misschien voor houvasten van de verloren [illegible] hebben gediend.

UTRECHT 15 September.

Bij besluit van den 13. Sept. heeft Z. M. op het daartoe gedane verzoek eervol ontslag verleend aan den heer *J. L. H. Royen*, als 1e luit. der rustende schutterij te Utrecht.

— Tot lid-consulent van het *Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam* is benoemd de heer *S. H. van Baumhauer*, hoogleeraar te Amsterdam, en tot leden de heer *H. F. Fynje*, te 's Hertogenbosch, jhr. *A. W. G. van Riemsdijk*, te Maastricht, en de heer *A. Vrolik*, te Utrecht.

— Uit Gorinchem schrijft men ons van den 13 Sept.: „Ten gevolge der bij Z. M. besluit van den [illegible] nieuwe organisatie der artillerie, zullen ook in deze vesting eenige garnizoensverwisselingen plaats grijpen. Het alhier gevestigde depot van het 2e reg. vesting-artillerie met het daaraan, [illegible] personeel, [illegible] van hier naar Breda. Het nieuwe op te rigten [illegible] vesting-artillerie, waarvan de staf met [illegible] *Meyi* te Nijmegen zal geplaatst worden, [illegible] artillerie-bezetting voor Gorinchem; [illegible] wordt de thans alhier liggende [illegible] reg. vesting-artillerie thans [illegible] 3e reg. ingelijfd, en zal gecommandeerd [illegible] den kapt. *F. H. van Glansbeek*, [illegible] komp. van eerstgemeld reg., [illegible] 3e reg. wordt aangenomen [illegible] den kapt. *J. A. Lodewijk* van [illegible] zal marcheren, om hier garnizoen te houden. Beide kompagnien nu zullen alhier worden gekommandeerd door den majoor *F. Broers*, welke tevens met het kommando van het artillerie-materieel alhier zal belast worden."

— Uit Amsterdam wordt ons verzocht het volgende mede te deelen:

„Gaven wij kortlings berigt aangaande de hier te houden tentoonstelling van schilderijen, bestemd tot de verloting onder de inteekenaren op de *Kunstkronijk*. Maandag werd deze tentoonstelling in het *Odéon* geopend, en wij hebben reeds met genoegen geruimen tijd aldaar doorgebragt. Eene verzameling van 100 schilderijen, van kunstenaars van algemeen erkende verdiensten en daaronder van hoogst ervaren meesters, is natuurlijk van zeer groot gewigt voor hem, die prijs stelt op de schoone kunsten en op hare bevordering en uitbreiding in ons land. Dat dit laatste een der oogmerken is van den heer *K. Fuhri*, te 's Hage, die, als uitgever der *Kunstkronijk*, zoo gepast zijne belangen weet te verbinden met die der deelhebbers en, evenzeer met die der kunst en kunstenaren, blijkt ten duidelijkste uit den aankoop van zooveel kostbare kunstwerken, waardoor de verloting bij den 12den jaargang van het gunstig bekende maandwerk, die bij alle vorige jaargangen verre overtreft. Wij wenschen den uitgever steeds denzelfden goeden uitslag zijner onderneming toe, en vertrouwen dat de tentoonstelling in deze stad en te 's Hage, het getal inteekenaren zal vermeerderen."

— Directeuren der te Rotterdam gevestigde Zuidh. maatschappij, tot redding van schipbreukelingen, hebben, in hunne vergadering, van den 10 dezer, besloten, te doen uitreiken de groote zilveren medaille en loffelijk getuigschrift, als: aan *R. R. Tuinder*, voerende het Nederl. kofschip Geertruida, als hebbende, op den 4 Jan. ll., in de baai van Biscaye, een gedeelte der passagiers en equipage, te zamen 25 personen, die zich reeds in twee booten bevonden, van de verbrande Engelsche stoomboot Amazon, gered, en hen in hun deerniswaardigen toestand allermenschlievendst verpleegd en te Brest aan wal gebragt. Aan *C. T. van Assendelft de Coningh*, voerende het Nederl. barkschip Joan, te Rotterdam te huis behoorende, als hebbende op zijne reis van Cheribon naar Batavia, den laatsten Febr. ll. de equipage van het op de Roompies-Eilanden gestrande Deensche brikschip Thorwaldsen, gevoerd door kapt. *Larsen* (komende van Batavia en bestemd naar Samarang), gered, hen met alle mogelijke zeemanshartelijkheid bejegend en veilig te Batavia aan wal gebragt. Aan *W. van der Hoeven*, gevoerd hebbende het Nederl. brikschip St. George de la Mina, te Rotterdam te huis behoorende, voor zijne groote diensten met gevaren gepaard, den 27 Mei ll. bewezen, in het redden der equipage van de op de Goudkust, nabij Cape Coast Castle, gestrande en totaal verongelukte Nederl. schooner Gouverneur van der Eb, gevoerd door kapt. *J. Klok*, en insgelijks te Rotterdam te huis behoorende.

— Volgens berigt uit Triëst van den 6den dezer had men de tijding ontvangen dat de Lloyd-stoomboot Australia, die den 27sten Aug. van daar naar Alexandrie vertrokken was, den 30sten op de hoogte van Kandia een der raderen gebroken had, en genoodzaakt was geweest naar Korfu terug te keeren, alwaar de passagiers en de postpakketten de volgende stoomboot zouden moeten afwachten. „Ongelukkig", zegt het berigt, „treft dit oponthoud ook de met de Australia verzonden Hollandsche post."

UTRECHT 16 September.

Per telegraaf over Brussel wordt heden de tijding ontvangen van den dood van den hertog van *Wellington*. Het berigt deelt niets mede omtrent een ongeluk, en men moet dus gelooven, dat de hertog plotseling van deze aarde is heengegaan, waar hij eene zoo belangrijke en eervolle plaats heeft vervuld.

Arthur Wellesley, hertog van *Wellington* is te Dungancastle in Ierland geboren, in het jaar 1769, dat zoo belangrijk is om de groote mannen die het voortbragt. Hij was de zoon van lord *Longford*. Hij was opperbevelhebber met een inkomen van ruim ƒ 41,000, veldmaarschalk, lordluitenant van Hampshire, kolonel der garde grenadiers, kolonel en chef van de brigade karabiniers, gouverneur van den Tower te Londen en van de citadel van Dover, lord-guardian (bewaarder) van de 5 havens, kanselier van de Universiteit van Oxford, opzigter van St. James en Green-Park.

In Eton opgevoed, werd zijne opleiding voltooid op de militaire school te Angers in Frankrijk. In 1787 trad hij als vaandrig in dienst. In 1794 woonde hij als luitenant overste den veldtogt in de Nederlanden bij. In 1797 ging hij met zijn regement naar Indiën, waar zijn broeder gouverneur-generaal was. Hier onderscheidde hij zich zoodanig, dat ter eere van zijne laatste wapenfeiten een gedenkteeken te Calcutta werd opgerigt, en hem onder meer een eeredegen werd geschonken ter waarde van ƒ 12,000. In 1805 keerde hij naar Europa terug. Tot lid van het Parlement gekozen, en vervolgens sekretaris van Ierland geworden, trad hij in 1807 weder in werkelijke dienst; hij woonde den togt naar Koppenhagen bij, trok in 1808 met een Britsch leger naar Portugal, en bestreed in Spanje de meest ervaren veldoversten van *Napoleon*. Hier volbragt hij de groote wapenfeiten, die hem verschillende titels en den roem van den uitstekendsten generaal der mogendheden te zijn, deden verwerven. Hij bekampte de Fransche legers onder de eerste veldmaarschalken van den Keizer met een onbegrijpelijk goed geluk, en trok ten slotte in 1814 de Fransche grenzen over. Door den Spaanschen roem met eeretitels overdekt, keerde de hertog naar Londen terug, waar hij met gejuich werd ontvangen. Het parlement begiftigde hem achtereenvolgens met 5 millioen gulden. Eerst als gezant naar Parijs vertrokken, werd hij Engelands gevolmagtigde bij het Weener congres. Bij de komst van *Napoleon* uit Elba, vertrok de hertog dadelijk naar Brussel, nam het bevel op zich van het Britsch-Hollandsch leger en behaalde de schitterende overwinning van Waterloo, bragt *Lodewijk XVIII* weder binnen Frankrijk, nam een belangrijk deel aan de beraadslagingen, die toen tusschen de drie vorsten van Rusland, Oostenrijk en Pruissen plaats hadden, en werd ten slotte opperbevelhebber van het leger, dat in Frankrijk in bezetting bleef ter handhaving van rust en orde. De geschenken, die hem van alle kanten werden gedaan, bedroegen millioenen; en hij was veldmaarschalk van de Eng., Portug., Spaans., Nederl., Oostenr., Russ. en Pruiss. legers.

Later was hij nog gezant te Parijs en te Petersburg, grootmeester der artillerie in het bestuur van lord *Liverpool*, 1e lord der schatkist van 1827 - 1830, secretaris van staat voor buitenl. zaken in 't ministerie van sir *R. Peel* van 1834 tot 1835. Als lid van het Hoogerhuis was zijn invloed in den laatsten tijd weder toegenomen, en was hij de leider van 50 à 60 stemmen.

Engeland leverde slechts een veldheer en staatsman, die met hem kan vergeleken worden, namelijk *Marlborough*, maar *Wellington* was gelukkiger, want hij mogt het werk voltooijen, dat anderen begonnen waren, terwijl *Marlborough* moest aftreden, voor hij zijn rol eigentlijk had afgespeeld.

ADVERTENTIEN.

(9249) *** Getrouwd:

J. OSTI, Luit. ter zee 2e kl.

Utrecht,

15 Sept. 1852. H. W. KAMPERDIJK.

(9250) *** Bevallen van eenen welgeschapen *ZOON* Vrouwe U. KOL, geboren Baronesse D'ABLAING VAN GIESSENBURG.

Zeist, 13 September 1852.

Eenige kennisgeving.

(9251) *** Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot EIJTJE VAN DER WILT, in den ouderdom van 48 jaar, na een genoegelijk huwelijk van 11 jaar.

Breukelen, JOH. REIJERS,

11 Sept. 1852. Schipper te Breukelen.

(9252) *** Gevoelig voor de menigvuldige blijken van belangstelling, gedurende de ziekte en het overlijden van mijnen Echtgenoot betoond, betuig ik bij deze, mijnen welgemeenden dank.

Utrecht, De Wed. H. GROLMAN,

14 September 1852. geb. VAN DEN BRINK.

GENOOTSCHAP VOOR LANDBOUW EN KRUIDKUNDE TE UTRECHT.

TENTOONSTELLING

VAN VOORTBRENGSELEN VAN

LANDBOUW EN KRUIDKUNDE,

te houden, op Vrijdag, Zaturdag en Zondag, den 24, 25 en 26 September 1852,

IN HET MALIEHUIS.

TENTOONSTELLING

VAN

VEE,

te houden op Zaturdag den 25 September 1852, IN DE MALIEBAAN.

(9253) *** De opgave der inzending vóór den 20 September e. k. vrachtvrij bij den Secretaris, ten einde ......

De inzending der Voortbrengselen van Landbouw en Kruidkunde op Dingsdag den 21 September, aan het Locaal der Tentoonstelling.

De inzending van Vee op Zaturdag den 25 September, van 6 tot 8 ure 's morgens, in de Maliebaan.

Het Bestuur van voornoemd Genootschap,
A. H. METELERKAMP, President.
P. H. TADDEL, Secretaris.

(9254) *** Men zal op Morgen Zaturdag den 18den September 1852, des namiddags ten 5 ure precies, in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter, te Utrecht, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Het HUIS aan het Vreeburg is uit de hand verkocht.

No. 2. Een HUIS met Achterhuisje, Schuur met Koestalling, Bleekveld, Grond en verder aanbehooren, aan de oostzijde van de Lauwerecht, nabij het Zwarte Water, wijk M. No. 158.

No. 3. Een HUIS met Bleekveld en Loods, Grond en verder aanbehooren, aan de westzijde van het ...... wijk ...

Alles te aanvaarden met 1 November 1852.

No. 4. Eene WONING met Grond, aan de ......zijde van de Zandstraat, op den oosthoek van het Mijpoortje, wijk C. No. 299; verhuurd om 85 cents per week.

En No. 5. Eene WONING met Grond, achter laatstgemeld perceel, in het Mijpoortje, wijk C. No. 298; dadelijk te aanvaarden.

De Woningen No. 4 en 5 zullen eerst afzonderlijk en dan te zamen worden geveild.

De perceelen, allen te Utrecht, zijn bij aanplakbiljetten breeder omschreven, en te bezigtigen gelijk daarbij is vermeld, terwijl nader onderrigt is te bekomen omtrent de drie eerste perceelen bij den Notaris DWARS, en omtrent de beide laatste perceelen bij den Notaris DUFOUR.

TE KOOP

(9255) *** een fatsoenlijk BURGERHUIS, voor alle affaires geschikt, op het vrolijkste gedeelte der stad; te bevragen bij J. VAN NIEUWKASTEEL, Oudegracht, naast Groot Blankenburg.

TE HUUR

MET 1°. NOVEMBER:

(9256) *** een HUIS en kleinen Tuin, zeer aangenaam gelegen te Zeijlen aan de Vecht, en bevattende vier Kamers, Provisiekamer, Keuken, Kelder en ruime Zolder. Te bezigtigen op Woensdag en Zaturdag van elke week van 12—4 ure, en verder te bevragen bij S. VAN SORST, in het Regthuis, aldaar.

TE HUUR

(9257) *** een HUIS of BOVENHUIS en een VOORKELDER, ook geschikt tot werkplaats of Kantoor, gelegen aan de Oudegracht bij de Sarebrug; te bevragen bij J. LEENARTS, in het Hoedemakersgangje in de Choorstraat, E. 6 en 7; — waar mede ruim voorhanden zijn Amerikaansche Gom-Elastieke OVERSCHOENEN, van een uitmuntende kwaliteit.

(9258) *** H. FRIJLINK, te Amsterdam, geeft heden uit en heeft alom verzonden:

WOORDENBOEK

VOOR DE UITSPRAAK VAN

VREEMDE EIGENNAMEN.

A. MÜLLER'S ALLGEMEINES WÖRTERBUCH voor het Nederlandsche Publiek bewerkt door H. FRIJLINK.

Voorafgegaan van eene UITSPRAAKLEER der voornaamste

EUROPESCHE TALEN,

als: NIEUW-GRIEKSCH.

(Romaansche talen:)

ITALIAANSCH, SPAANSCH, PORTUGEESCH, FRANSCH.

(Germaansche talen:)

HOOGDUITSCH, DEENSCH, ZWEEDSCH, ENGELSCH.

(Slavische talen:)

RUSSISCH, ILLYRISCH-SERBISCH (in vijf dialecten), POOLSCH, BOHEMISCH.

(Op zichzelf staande taal, van Oostersche afkomst:)

HONGAARSCH.

In één Boekdeel compleet. — In heelen Moiré Band. — Prijs *f* 4,90.

(9259) *** In het Krankzinnigenhuis te Utrecht wordt gevraagd eene Ongehuwde VROUW, van den deftigen burgerstand, die de bekwaamheid bezit en genegd is, om zich bepaaldelijk bezig te houden met het opzigt over- en de leiding der Vrouwelijke Patienten van de *eerste* en *tweede* klasse, zoo in derzelver bezigheden, lectuur en uitspanningen, als dagelijkschen omgang.

Tot het bekomen van nadere inlichtingen kan men zich vóór den eersten October aanstaande vervoegen bij den Regent Huismeester van dat Gestigt, den Heer Mr. H. C. VAN LOENEN, Oud-Munsterstraat, F. N°. 257, te Utrecht.

PIANO-BERIGT.

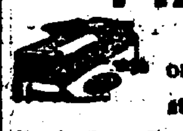

(9260) *** H. RAHR heeft weer ontvangen een groot assortiment opstaande PIANO'S, uit de Fabrieken van S. & P. ERARD, Ign. PLEIJEL & COMP., BLOLLER & BLANCHET fils, en anderen. Eenige zijn voor de .... gemaakt.

De Instrumenten worden tegen vaste prijzen en met garantie verkocht. Oude PIANO'S worden in ruil aangenomen.

Ook zijn voorhanden een groot aantal ingeruilde PIANO'S voor lage prijzen.

Belanghebbenden worden beleefdelijk uitgenoodigd de Instrumenten te komen zien.

(9261) *** ER HEEFT WEDER EENE GENEZING PLAATS GEHAD van eene leverziekte door de pillen van *Holloway*. De echtgenoot van een aanzienlijk koopman, bij Thrapstone woonachtig, leed sedert meer dan twee jaren aan eene hevige leverziekte. Zij was gedurende al dien tijd onder behandeling der voornaamste geneeskundigen aldaar, doch haar toestand werd daardoor niet verbeterd. Toen maakte zij gebruik van de pillen van *Holloway*, ten gevolgen waarvan zij volmaakt herstelde. De naam dezer dame is niet bekend gemaakt; doch mejufvrouw *Cutler*, boekverkoopster te Thrapstone, kan de waarheid der zaak getuigen. Deze pillen zijd ook onfeilbaar in gevallen van gebrek aan spijsvertering, galziekten, hoofdpijnen, en ongesteldheid der maag.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 2,10, *f* 3,30, enz.

(9262) *** Heden is door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, uitgegeven:

STUDIE EN UITSPANNING,

VERZAMELDE VERHALEN VAN

Mr. J. I. D. NEPVEU.

2 Deelen, met fraaije Vignetten *f* 6,50.

H. J. LION, Analyze der Cijfers en Beschouwingen, voorkomende in het werk: DE VERMEERDERING VAN JAVA'S BEVOLKING, beschouwd als de grootste bron van Rijkdom voor Nederland, door Dr. BOSCH. Prijs *f* 0,70.

SPECIE-KOERS.

SPECIEN per Stuk.

Oude Geraade Dukaten	*f* 5. 55 à *f* 5. 65
Tienguldens-stukken	- 9. 85 „ - 9. 90
Wigtige Guinjes	- —. — „ - —. —
Dito Eng. Souver	- 11. 90 „ - 12. —
Dito Pistolen	- 9. 65 „ - 9. 75
Nieuwe Louis d'Or	- 10. 90 „ - 11. —
Stukken van 20 francs	- 9. 50 „ - 9. 60

Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1648,00 per M. R. fijn 11¾ à 12¼ pCt.

Zilveren SPECIEN per Ned. pond fijn.

Zilver 900 à 300 . . . *f* 104.50 à 105.—

Zilveren SPECIEN per Stuk.

Pilar. Piasters	*f* 2. 55 à *f* 2. 60
Fransche Kroonen	- 2. 70 „ - 2. 75
Stukken van 5 francs	- 2. 34 „ - 2. 37
Brabandsche Kroonen	- 2. 65 „ - 2. 70
Pruissische Daalders	- 1. 74 „ - 1. 77

PRIJZEN DER BUITENLANDS. COUPONS EN UITGEL. OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 25,35	Spaansche Piast.	*f* 2,45
Napelsche	„ 25,30	Hamb. Russen	„ 37,—
Div. Eng. in £	„ 11,87½	Russ. in Zilv. R.	„ 37,62½
Eng. Russen	„ 12,17½	Poolsche in fl.	„ 37,37½
Fransche	„ 56,25	Coup. Port. 1. Jan. 1846	
[illegible]	„ [illegible]	per £ 2	*f* —,—
Weens. Bank-Act.	„ [illegible]	[illegible]	

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dag	Uur	Windrigting.	Kr.	Barom. bij 0°	Ther. F°	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. Regen	Aanmerkingen
				mm.					
14	8	wsw.	0	759,99	54,8		0.75	0	Fijne, helder.
	2	nnw.	1	59,57	59,1	— 5.9	78	0	Zwaar bewolkt.
	10	nnw.	0	59,1[illegible]	[illegible]		[illegible]	0.1	Ligt bewolkt.
15	8	zzo.	1	54,54	50,9		[illegible]	0	Zwaar bewolkt.
	2	zzw.	3	50,00	50,1	— 5.6	84	0.6	Id.
	10	zzw.	2	[illegible]	[illegible]		[illegible]	0.3	Ligt bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 15. Sept. 1852.

OMSCHRIJVING.			volgens de Staten tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gehl.
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld.	2½	pCt.	60¾		
dito dito	3	„	72¾	72¹³⁄₁₆	72¹³⁄₁₆
dito dito	4	„	96⅝	96⅞	96⅞
Handel-Maats. kont.			125¼	125½	125½
Oost-Ind. Leening	4	„	96⅝		
Aand. Holl. Spoorweg			82⅝	82¾	
RUSLAND.					
bij *Hope* en *Comp.*	5	pCt.	108⅝		
dito 1828 en 1829	5	„	107½		
Certificaten 1840	4	pCt.	91⅝	91¾	
Certificaten bij *Stieglitz*	4		91³⁄₁₆	91¼	91³⁄₁₆
dito *Stieglitz* N.	4	„	91		
Inschr. in Assign.	6	„	71⅝		
Certific. van Assign.	6	„	72¾		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500, *f*			159¾		
Obligatiën	4	pCt.	86⅝		
SPANJE.					
Obligatiën	1	„	23⁵⁄₁₆	23³⁄₁₆	23³⁄₁₆
dito	3	„	48⅝		
Binnenl. Schuld.	3		45⅛	45³⁄₁₆	45⅛
Bewijzen Coupons			2⅞		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metalliek	5	„	78¾	79	
dito dito. N.	5	„	91¾	91⅞	91¹³⁄₁₆
dito	2½	„	41⅛	41¼	41³⁄₁₆
BRAZILIË.					
Geld. 1824, £ 100	5	pCt.	100¼		
PORTUGAL.					
te Londen	4	pCt.	42⅝	43	43
dito	4	„	39⅜	39⅝	39⁷⁄₁₆
AMERIKA.					
Grenada Obligat.	2½	„	22⅞	23¹⁄₁₆	
Noord-Amerik. Amst. Bank-Act.			4⅞		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.